

Program realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego w roku szkolnym 2023/2024.

Wstęp.

W obecnych czasach świat w jakim dorastają młodzi ludzie zmienia się i przekształca niezwykle szybko. Duża dynamika zmian oraz natłok informacji wymaga od młodych ludzi podjęcia długofalowych planów oraz precyzyjnego projektowania własnej przyszłości. Uczniowie tworząc projekt własnej przyszłości i planów nauki a później kariery zawodowej mają trudne zadanie, ponieważ muszą być świadomi ciągłych zmian i niejednokrotnie muszą te plany korygować i zmieniać. Dlatego bardzo ważne jest aby uczeń kończący pierwszy etap nauki w szkole podstawowej był wyposażony w wiadomości i umiejętności pomocne w podejmowaniu decyzji dotyczących wyboru dalszej ścieżki edukacji a w przyszłości satysfakcjonującej i ciekawej pracy zgodnej z własnymi umiejętnościami, kompetencjami i zainteresowaniami. Podstawą doradztwa zawodowego na tym etapie edukacji powinno być nastawienie młodego człowieka na poznanie siebie, własnych mocnych i słabych stron, możliwości oraz predyspozycji zawodowych aby mógł dokonać trafnego wyboru. Zajęcia z doradztwa zawodowego mają przygotować uczniów i ich rodziców do podjęcia świadomej decyzji dotyczącej dalszej drogi kształcenia oraz w przyszłości świadomego wyboru odpowiedniej pracy zawodowej.

I. Charakterystyka programu.

Szkolny Program Doradztwa Zawodowego realizowany jest w Szkole Podstawowej im. Ludzi Morza w Kopnicy i przeznaczony jest dla uczniów wszystkich klas. Zajęcia te pomogą uczniom oraz ich rodzicom w świadomej decyzji dotyczącej dalszej ścieżki kształcenia oraz trafnym wyborze przyszłego zawodu. Program obejmuje następujące obszary działań: – praca z uczniami – współpraca z rodzicami – współpraca z nauczycielami, wychowawcami oraz pedagogiem szkolnym, psychologiem szkolnym i doradcą zawodowym.

II. Cele programu.

Cel główny:

– przygotowanie uczniów do trafnego wyboru zawodu i dalszej drogi kształcenia.

Cele szczegółowe:

- wdrażanie uczniów do samopoznania, analizy swoich mocnych i słabych stron;
- pomoc w podejmowaniu świadomych decyzji dotyczących wyboru zawodu i szkoły;
- przygotowanie uczniów do radzenia sobie w sytuacjach trudnych: stres, problemy zdrowotne, bezrobocie, adaptacja do nowych warunków pracy;
- zachęcanie uczniów do poznania różnych grup zawodowych;
- przygotowanie rodziców do wspierania dzieci w podejmowaniu trafnych decyzji edukacyjnych i zawodowych;
- uświadomienie uczniom możliwości skorzystania z pomocy w sytuacjach niezdecydowania.

III. Zadania przy realizacji programu:

- systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na informacje oraz pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej;
- gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych oraz zawodowych dla danego poziomu kształcenia;
- wskazywanie uczniom, rodzicom oraz nauczycielom źródła dodatkowej, rzetelnej informacji na temat ofert szkół, rynku pracy i zatrudnienia;
- udzielanie indywidualnych porad edukacyjnych i zawodowych uczniom i ich rodzicom;
- prowadzenie zajęć grupowych aktywizujących i wspierających uczniów w świadomym planowaniu dalszej ścieżki kształcenia oraz podjęciu roli zawodowej;
- w przypadku spraw trudnych kierowanie do specjalistów: doradców zawodowych w poradniach psychologiczno – pedagogicznych i urzędach pracy;
- współpraca z Radą Pedagogiczną w zakresie:
  - tworzenia i zapewnienia ciągłości działań wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego
  - realizacji zadań z zakresu przygotowania uczniów do wyboru drogi zawodowej zawartych w programie wychowawczo-profilaktycznym szkoły;
- współpraca z instytucjami wspierającymi szkolny program doradztwa zawodowego: kuratoria oświaty, centra informacji i planowania kariery zawodowej, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, powiatowe urzędy pracy, zakłady doskonalenia zawodowego itp.;
- wzbogacanie warsztatu pracy o nowoczesne środki przekazu informacji oraz udostępnianie ich osobom zainteresowanym.

IV. Działania w programie - tabela.

Działania skierowane do uczniów:

opis działania	do kogo jest skierowane ?	forma realizacji	realizowane treści programowe	osoba odpowiedzialna	termin realizacji
Spotkanie z przedstawicielem interesującego zawodu (z rybakiem, marynarzem, ratownikiem SAR, strażakiem, policjantem) w świetlicy szkolnej: uczniowie przygotowują wcześniej pytania do gościa na temat specyfiki jego pracy, a następnie przedstawiają to, czego się dowiedzieli w formie rysunkowej	Uczniowie klas I-III	Zajęcia pozalekcyjne w świetlicy w ramach orientacji zawodowej.	Uczeń podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach .	Wychowawcy świetlicy szkolnej	Październik-listopad
Konkurs rysunkowy pt. „Zawód moich marzeń”. Uczniowie przygotowują w formie plastycznej pracę dotyczącą zawodu, który chcieliby wykonywać w przyszłości. Prace są prezentowane w formie wystawy. Autorzy najlepszych prac są nagradzani.	Uczniowie klas I-III	Zajęcia pozalekcyjne w świetlicy w ramach orientacji zawodowej.	Uczeń potrafi wybrać zawód, który chciałby wykonywać, potrafi w formie werbalnej i za pomocą ekspresji twórczej dokonać prezentacji i opisu tego zawodu. Uczeń zna specyfikę wybranego zawodu.	Wychowawcy świetlicy szkolnej	Marzec - kwiecień

Program realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego w roku szkolnym 2023/2024.

Realizacja projektu edukacyjnego pt. „Kim chciałbym zostać.” Uczniowie, poza bliższym poznanie kilku zawodów, będą mieli możliwość zastanowić się, z jednej strony nad własnymi preferencjami i zamiłowaniem, z drugiej zaś ocenią, jakie cechy i talenty są potrzebne, aby uprawiać dany zawód. Przygotują też, w różnych formach, prezentacje efektów własnej pracy.	Uczniowie klasy IV -V	Zajęcia edukacyjne z j. polskiego, Godziny wychowawcze	Uczeń wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania; J. polski: Uczeń dokonuje selekcji informacji; rozróżnia i wskazuje środki perswazji, rozumie ich funkcję	Nauczyciel j. polskiego w klasach IV - V, nauczyciel bibliotekarzy, wychowawcy klas	Październik - listopad
Wycieczka do wybranego zakładu pracy w regionie (statek rybacki, jednostka straży pożarnej, oddział straży granicznej, komisariat policji, stacja ratownictwa SAR, fabryka domów mobilnych). Poznanie specyfiki i warunków pracy, zawodów osób pracujących w danej firmie, organizacji pracy, wytworów itd. Po wycieczce uczniowie piszą opowiadanie, charakteryzując miejsce pracy i zawody osób w nim pracujących.	Uczniowie klasy IV -V	Godziny wychowawcze	Uczeń wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania. Uczeń wie o grupach zawodów potrzebnych do pracy w danej firmie, potrafi je wymienić i podać ich podstawowe funkcje i zadania. Uczeń potrafi przedstawić w formie pisemnej specyfikę pracy w danym zakładzie, podać i scharakteryzować zawody osób tam pracujących .	Wychowawcy klas. Nauczyciel j. polskiego	Marzec - kwiecień
Prowadzenie zajęć grupowych związanych tematycznie z obszarami: poznawanie własnych zasobów; świat zawodów i rynek pracy; rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie; planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno- -zawodowych;	Uczniowie klas VII - VIII	zajęcia z doradztwa zawodowego (10 godzin w roku szkolnym dla każdego oddziału)	Realizacja wszystkich treści programowych z zakresu doradztwa zawodowego zgodnie z programem doradztwa dla klas VII i VIII zatwierdzonym przez dyrektora szkoły	Szkolny doradca zawodowy	Cały rok szkolny

Działania skierowane do nauczycieli, wychowawcy, specjalistów

opis działania	do kogo jest skierowane?	forma realizacji	osoba odpowiedzialna	termin realizacji
Organizacja szkolenia: realizacja zadań z zakresu doradztwa zawodowego na lekcjach	Nauczyciele przedmiotowi	Rada pedagogiczna szkoleniowa	Szkolny doradca zawodowy	Październik - listopad

Program realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego w roku szkolnym 2023/2024.

przedmiotowych				
Utworzenie banku szkolnych zasobów z obszaru doradztwa zawodowego.	Nauczyciele wychowawcy, nauczyciele przedmiotowi	Elektroniczny folder z zasobami, zamieszczony na szkolnej stronie www lub w bibliotece szkolnej, pokoju nauczycielskim. Dostępny dla nauczycieli.	Nauczyciel – bibliotekarz, nauczyciel informatyki, szkolny doradca zawodowy	Grudzień

Działania skierowane do rodziców.

opis działania	do kogo jest skierowane?	forma realizacji	osoba odpowiedzialna	termin realizacji
Organizacja spotkania informacyjnego z doradcą zawodowym na temat działań związanych z doradztwem zawodowym w szkole podczas zebrań klasowych.	Wszyscy rodzice	Zebrań z rodzicami.	Szkolny doradca zawodowy	Październik - listopad
Włączanie rodziców w szkolne działania związane z orientacją zawodową i doradztwem poprzez zapraszanie ich jako przedstawicieli różnych zawodów na spotkania z uczniami w klasach lub w świetlicy szkolnej.	Wszyscy rodzice	Zajęcia pozalekcyjne oraz w świetlicy w oraz zajęcia edukacyjne z różnych przedmiotów w ramach orientacji zawodowej.	Nauczyciele wychowawcy we współpracy ze szkolnym doradcą zawodowym	Cały rok szkolny
Informowanie rodziców o ofercie edukacyjnej szkół ponadpodstawowych w okolicy oraz o zasadach rekrutacji do tych szkół.	Rodzice uczniów klas VII I VIII	Przygotowanie zakładki na stronie www szkoły, pod tytułem „Oferta szkół ponadpodstawowych”.	Szkolny doradca zawodowy, nauczyciel informatyki	Styczeń - luty

V. Metody i formy pracy.

Metody wykorzystywane na zajęciach doradztwa zawodowego to:

- metody aktywizujące,
- burza mózgów, dyskusja,
- metody testowe (kwestionariusze, ankiety, testy),
- metody audiowizualne – filmy edukacyjne, programy multimedialne, zasoby Internetu, prezentacje multimedialne,
- treningi umiejętności społecznych,
- mini wykłady,
- pogadanki,
- wywiady,
- gry i zabawy.

Wśród form pracy przeważać będzie forma warsztatowa:

- zajęcia warsztatowe służące rozbudzeniu świadomości konieczności planowania rozwoju i kariery zawodowej,
- zajęcia warsztatowe służące samopoznaniu i określaniu predyspozycji wyznaczających rozwój

Program realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego w roku szkolnym 2023/2024.

zawodowy i karierę zawodową,

- zajęcia warsztatowe doskonalące umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej i współdziałania,
- zajęcia warsztatowe uczące umiejętności redagowania dokumentów aplikacyjnych (CV, list motywacyjny).

Nie zabraknie również pracy indywidualnej i zróżnicowanej. Prowadzona będzie również obserwacja oraz diagnoza zapotrzebowania na działania doradcze prowadzone w szkole oraz organizacja spotkań z przedstawicielami różnych zawodów w tym rodziców wykonujących ciekawe zawody.

VI. Przewidywane efekty.

Wdrożony Szkolny Program Doradztwa Zawodowego pomoże uczniom:

- w świadomym planowaniu swojej ścieżki edukacyjnej oraz kształtowaniu określonych postaw i zachowań związanych z planowaniem kariery zawodowej,
- poznać swoje zainteresowania, predyspozycje, mocne i słabe strony oraz ich znaczenie w wyborze zawodu,
- zrozumieć jak ważne dla własnego rozwoju teraźniejszego i przyszłego jest ciągłe kształcenie i doskonalenie,
- poznać źródła stresu i sposoby radzenia sobie w sytuacjach trudnych,
- poznać podstawowe podziały zawodów oraz wymagania, środowisko pracy, czynności, przeciwwskazania zdrowotne interesujących go zawodów,
- poznać źródła informacji o ofertach szkół ponadpodstawowych,
- nauczyć się pisania dokumentów aplikacyjnych (CV, list motywacyjny),
- ponadto program ten włączy rodziców do aktywnego wspierania swoich dzieci w proces wyboru i planowania ścieżki edukacyjnej i zawodowej,
- nauczycielom pomoże w realizacji tematów z zakresu problematyki wyboru zawodu i możliwości kształcenia w ramach lekcji przedmiotowych.

VII. Ewaluacja.

Ewaluacja realizacji zadań z zakresu doradztwa zawodowego dokonywana jest na bieżąco, na podstawie rozmów z uczniami (autoanaliza, informacja zwrotna), rodzicami i wychowawcami klas, pedagogiem szkolnym oraz dokumentacji szkolnej. Ewaluacja odnosi się do wszystkich rodzajów działań z uczniami: udzielanej informacji, rozmów z uczniami, pracy grupowej.

Kopnica, dn. 11.09.2023 r.

Opracował Tomasz Mielczarek – doradca zawodowy i personalny